

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій

Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

ДРОБІТЬКО Антоніна Вікторівна

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

РОЗВИТОК КОНСОЛІДАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РИНКОВИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

Науковий керівник: доктор екон. наук,
професор Попов А.С. _____

Зав. кафедри: доктор с.-г. наук,
професор Гамаюнова В. В. _____

МИКОЛАЇВ
2022

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 82 с., 47 використаних джерел, 3 креслення.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню та обґрунтуванню соціально-економічних основ консолідації земельних ділянок агроформувань в контексті розвитку ринкових земельних відносин.

У кваліфікаційній роботі: розглянути теоретичні положення консолідації земель; проаналізовано законодавчу та методичну бази України щодо консолідації земель; зроблений аналіз використання земель сільськогосподарського призначення за результатами проведення земельної реформи на території об'єкта дослідження; досліджено реальний стан та проблеми використання земель організаційно-правовими формами господарювання на території об'єкта дослідження; розроблена структурно-логічна схема стадійності проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення; розроблені та обґрунтовані проєктні рішення щодо консолідації земель сільськогосподарського призначення окремих агроформувань. Висновки та пропозиції спираються на практику використання земельних ділянок товарного сільськогосподарського виробництва агроформувань Філенківської сільської ради Полтавського району Полтавської області.

Використання отриманих результатів дозволить краще зрозуміти зміст консолідації земель сільськогосподарського призначення та рівень техніко-економічного обґрунтування відповідних проєктних рішень.

Перелік ключових слів: КОНСОЛІДАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ, ЗЕМЕЛЬНА ДІЛНКА, ФРАГМЕНТАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ, ЗЕМЛЕУСТРІЙ, ОБМІН ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анисенко О.В., Склярчук Т.І. Консолідація земель сільськогосподарського призначення як механізм удосконалення управління землекористуванням / Анисенко О.В., Склярчук Т.І. // Агросвіт. - 2018. - № 10. - С. 27-31. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/10_2018/7.pdf (дата звернення: 19.11.2022).
2. Попов А.С. Інституціональні засади консолідації земель сільськогосподарського призначення: теорія, методологія, практика : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.06 / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів, 2018. 472 с.
3. Попов А.С. Інституціональні засади консолідації земель сільськогосподарського призначення: теорія, методологія, практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : 08.00.06 / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів, 2018. 41 с.
4. Попов А.С. Поняття, зміст і завдання консолідації земель: європейський досвід / А. Попов // Землевпорядний вісник. - 2015. - № 1. - С. 36-40.
5. Озвучено вартість оренди землі сільгосппризначення в регіонах України. URL: <https://agropolit.com/news/21430-ozvucheno-vartist-orendi-zemli-silgosppriznachennya-v-regionah-ukrayini> (дата звернення: 19.11.2022).
6. Земельний кодекс : Кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 10.11.2022).
7. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян – власників земельних ділянок та земельних часток (паїв) : Указ Президента України від 02 лют. 2002 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92/2002#Text> (дата звернення: 19.11.2022).
8. Про оренду землі : Закон України від 6 жовтня 1998 р. № 161-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

9. Шворак А.М. Консолідація земель сільськогосподарського призначення: автореф. дис д-ра економ. наук (08.00.06) / А.М. Шворак. -Київ, 2016. – 52 с.

10. Про заходи щодо розвитку кооперативного руху та посилення його ролі в реформуванні економіки України на ринкових засадах : Указ Президента України від 19 груд. 2000 р. № 1348/2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1348/2000#Text> (дата звернення: 19.11.2022).

11. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 17 лип. 1997 р. № 469/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

12. Пономаренко, І. О., Лебідь, Н. В., Ігнатченко, А. С., Химченко, Ю. В., Ковальов, Б. Л. Аналіз трансформації підприємницьких форм сільськогосподарських кооперативів в Україні // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2021. № 3. С. 145–150.

13. Шеремета В. В Україні зростає кількість обслуговуючих кооперативів. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/v-ukrayini-zrostaye-kilkist-obslugovuyuchih-kooperativiv-viktor-sheremeta> (дата звернення: 10.11.2022).

14. Скидан О. В. Інституціоналізація розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні / О. В. Скидан. // Ефективна економіка. – 2010. – № 7.

15. Шворак А. Способи та методи консолідації земель сільськогосподарського призначення / Шворак А, Євсюков Т.// Економіст. -2014. – № 8. – С. 44-48.

16. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України від 5 черв. 1995 р. № 599-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-15#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

17. Земельний кодекс : Кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

18. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.03 №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 10.11.2022).

19. Держгеокадастр. Створення державного земельного банку дозволить забезпечити ефективне управління державними землями та пільгове кредитування малого і середнього бізнесу на селі. URL: <https://mykolaiivska.land.gov.ua/%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B1%D0%B0%D0%BD/> (дата звернення: 10.11.2022).

20. Попов А.С. Уроки проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення в країнах Центральної і Східної Європи. Економіка та суспільство. – №2. – 2016. – С. 459–465.

21. Попов А.С. Заходи щодо подолання наслідків фрагментації земель сільськогосподарського призначення: європейський досвід та українські реалії. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. – 2016. – Vol. 2. – No. 1. – С. 96-109.

22. Попов А.С. Наукові підходи щодо визначення поняття консолідації земель сільськогосподарського призначення. Землевпорядний вісник. – К., 2016. – № 3. – С. 31–35.

23. Попов А.С. Критичний аналіз способів проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення в Україні. «Економіка. Управління. Інновації». – № 2(17). – 2016.

24. Попов А.С. Розвиток ринку земель сільськогосподарського призначення через механізм консолідації земель. Економіка АПК. Київ, 2018. № 4. С. 28–33.

25. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців : Закон України від 15 трав. 2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

26. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

27. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.03 №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 10.11.2022).

28. Про затвердження нормативів оптимального співвідношення культур у сівозмінах в різних природно-сільськогосподарських регіонах : Постанова Кабінету Міністрів України № 164 від 11.02.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/164-2010-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

29. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оптимального співвідношення сільськогосподарських культур у сівозмінах різних ґрунтово-кліматичних зон України : наказ Української Академії Аграрних Наук від 18 липня 2008 р. № 440/71. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0440555-08#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

30. Popov A. Assessment of land fragmentation of agricultural enterprises in Ukraine. *Economic Annals-XXI*. – 2017. – Vol. 164 Issue 3/4. – P. 56–60. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V164-13>

31. Мартин А.Г., Краснолуцький О.В. Консолідація земель сільськогосподарського призначення в Україні: механізм здійснення // *Землепорядний вісник*. – 2011. 5. - С. 30-35.

32. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні : Закон України від 10 лип. 2018 р. № 2498-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-19#Text> (дата звернення: 10.11.2022).

33. Попов А., Мовчан С., Коломієць С, Леженкін І. Формування масивів земель сільськогосподарського призначення як альтернатива консолідації земельних ділянок // *Економічна та соціальна географія*. 2020. Вип. 84. С. 42–54.

34. Попов А.С. Стадийность проведения консолидации земель сельскохозяйственного назначения в Украине на основе передового международного опыта. Проблемы економіки. – 2017. – № 1. – С. 112-121.

35. Popov, A., & Trehub, O. (2022). Improvement of the normative monetary evaluation of settlement land in the ecological context. *Geodesy and Cartography*, 48(2), 107–123. <https://doi.org/10.3846/gac.2022.14865>

36. Popov, A., Tymoshevskiy, V., & Poliakh, V. (2022). Costs, Benefits and Obstacles to the Adoption and Retention of Shelterbelts: Regional Perception and Mind Map Analyses for Ukraine. *Geomatics and Environmental Engineering*, 16(2), 157–176. <https://doi.org/10.7494/geom.2022.16.2.157>

37. Фрагментація земель у розвитку земельних відносин / Попов А.С. // Економіка АПК. – 2015. – № 7. – С. 51.

38. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок : Постанова КМУ від 3 лист. 2021 р. № 1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.12.2021).

39. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К.: Вища освіта, 2006. – 528 с.

40. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 26.08.2022).

41. Про невідкладні заходи щодо пришвидшення реформування аграрного сектора економіки : Указ Президента України від 03 груд. 1999 р. № 1529/1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1529/99#Text> (дата звернення: 19.11.2022).

42. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та земельних часток (паїв) : Указ Президента України від 02 лют. 2002 р. № 92/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92/2002#Text> (дата звернення: 19.11.2022).

43. Попов А.С. Оцінка ефективності проведення консолідації земель. Землевпорядний вісник. – К., 2015. – № 11. – С. 22–27.

44. Popov A. The formation of institutional environment of agricultural land consolidation in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. – Vol. 1, 2015, No. 2. – P. 128–134.

45. Попов А.С. Консолідація земель, як інструмент сталого розвитку сільських територій. *Молодий вчений*. – 2015. – №11 (26). – Ч. 2. – С. 94–101.

46. Попов А.С. Фрагментація земель сільськогосподарського призначення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. – № 10, 2016. – С. 642–647.

47. Попов А.С. Землеустрій – основний механізм проведення консолідації земель сільськогосподарського призначення. *Агросвіт*. – №10. – 2016. – С. 12–16.